ÖRNSKÖLDSVIKS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

	Sammanträdesdatum	Sida
Välfärdsnämndens arbetsutskott	2024-12-03	1 (29)

Plats och tid	Berg, Örnsköldsvik, kl. 13:00-14:25
Paragrafer	§§ 73-84
Ledamöter	Ordförande Annica Jonsson (M) Linnéa Berggren (M) Anna Sundberg (S) Vivi-Anne Olsson (C) Gunnel Sedin (KD) Therese Häggquist (S)
Tjänstgörande ersättare	
Övriga ersättare	
Tid för justering	Fredag 6 december 2024
Ordförande	Annica Jonsson (M)
Justerare	Anna Sundberg (S)
Sekreterare	Gabrielle Sellin
Anslagsbevis	Justering tillkännages på kommunens anslagstavla.
Anslaget publiceras	2024-12-07 - 2024-12-30
Protokollet förvaras	Digitalt i välfärdsnämndens diarium.
Övriga deltagare	Kaisa Björnström, förvaltningschef Lars Lundgren, avdelningschef strategiskt stöd
Godkännande av närvaro	Välfärdsnämndens arbetsutskott godkänner att angivna personer är närvarande vid sammanträdet samt ger dem rätt att yttra sig.

Innehållsförteckning

§ 73 Godkännande av föredragningslista 3
§ 74 Val av justerare 4
§ 75 Budget 2025 - ekonomisk plan välfärdsnämnden 2025 5
§ 76 Verksamhetsplan välfärdsnämnden 2025 6
§ 77 Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS kvartal 3 2024 8
§ 78 Lokalresursutredning inom välfärdsförvaltningens verksamheter 2025–2029 10
§ 79 Internkontroll – dokumentation hälso- och sjukvård enligt patientdatalagen 13
§ 80 Förebyggande av välfärdsbedrägerier 15
§ 81 Riksnorm försörjningsstöd 2025 - fördelning inom behovsposter 18
§ 82 Antagande av reviderad strategi för resor i tjänsten 20
§ 83 Nämndinitiativ, uppdrag att upphandla personlig assistans 22
§ 84 Yttrande, Granskning av arbetsmarknadsinsatser för nyanlända 27

§ 73 Godkännande av föredragningslista (Vfn/2024:1)

Ärendebeskrivning

Välfärdsnämnden har att godkänna föreslagen föredragningslista.

Välfärdsnämndens beslut

Välfärdsnämnden godkänner föredragningslistan.

- - - - -

§ 74 Val av justerare (Vfn/2024:2)

Ärendebeskrivning

Välfärdsnämnden har att utse justerare för att justera dagens protokoll.

Välfärdsnämndens beslut

Välfärdsnämnden utser Anna Sundberg (S) att tillsammans med ordförande justera dagens protokoll.

- - - - -

§ 75 Budget 2025 - ekonomisk plan välfärdsnämnden 2025 (Vfn/2024:22)

Ärendebeskrivning

Budget 2025 beslutades av kommunfullmäktige juni 2024, §147. Den innehåller budget 2025 inklusive mål och vision för mandatperioden samt direktiv kopplat till de skattemedel som nämnderna tilldelats. Med detta som utgångspunkt ska nämnderna göra en ekonomisk plan för 2025.

Välfärdsnämnden har tilldelats 1 742,7 mkr för budgetåret 2025 och har ett resultatmål om 0 mkr för 2025. Den framtagna budgeten ska finansieras fullt ut, men för närvarande finns en post om 11,5 mkr där förvaltningen behöver ta fram åtgärder för att kunna nå resultat-målet.

Prövning av barnets bästa

Ingen prövning genomförs kopplat till ekonomisk plan. Förändring av skattemedel och fördelning av skattemedel inom förvaltningen är starkt kopplat till framtagna kommun-fullmäktigemål, budgetdirektiv samt nämndmål och grundar sig i den verksamhetsplan som respektive nämnd beslutar om.

Beslutsunderlag

- Välfärdsförvaltningens beslutsförslag daterat 24 november 2024.
- Förslag till Budget 2025 – ekonomisk plan.

Arbetsutskottets förslag

Välfärdsnämnden godkänner Budget 2025 – ekonomisk plan välfärdsnämnden.
- - - - -

§ 76 Verksamhetsplan välfärdsnämnden 2025 (Vfn/2024:22)

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktiges vision och mål utgör utgångspunkten för alla nämnders verksamhetsplanering och för att förverkliga dessa ska respektive nämnd fastställa mål, mått och aktiviteter kopplade till kommunfullmäktigemålen. Från och med 2020 kan nämnderna vid behov även fastställa mål vid sidan av kommunfullmäktigemål. Nämnderna ansvarar för att den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig. Den interna styrningen och kontrollen ska vara en integrerad del av den befintliga verksamhets- och ekonomi-styrningen.

Nämnderna ska i december anta verksamhetsplanen för kommande år. Nämnderna beslutade verksamhetsplaner ska delges kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Nämndens verksamhetsplan utgör sedan utgångspunkten för all verksamhetsplanering inom respektive nämnds ansvarsområde. Inom samtliga förvaltningar upprättas avdelningsplaner och vid behov kan aktiviteter specificeras i enhetsplaner/aktivitetsplaner.

Uppföljning och avstämning av måluppfyllelsegrad genomförs vid tertialuppföljning i september samt vid årsredovisning.

Välfärdsförvaltningens kommentarer

Nämndsmålen grundar sig på Agenda 2030 och har koppling till kommunfullmäktiges mål. I verksamhetsplanen har gjorts en beskrivning av vilka respektive mål i Agenda 2030 som kopplas till respektive nämndsmål.

Utifrån nämndsmålen har förslag till verksamhetsplan för välfärdsnämnden 2025 arbetats fram genom bland annat två dialogdagar där förvaltningen tillsammans med nämnden utformat en verksamhetsplan 2025. Som utgångspunkt för arbetet har dokumentet ”Anvisningar för verksamhetsplanering 2025” använts. Nämnden och förvaltningen har tillsammans arbetat fram aktiviteter, mått, måltal och gjort en utblick framåt utifrån en omvärldsanalys där fem trender och fem områden som har störst strategisk betydelse för förvaltningen under den kommande femårsperioden har identifieras. Till de fem områdena med störst strategisk betydelse har även kopplats till Agenda 2030 målen.

Vid sammanträde 19 november 2024 har förvaltningen lämnat information till nämnden om verksamhetsplanens innehåll och planeringen framåt.

§ 76 (forts.)

Prövning av barnets bästa

Förslaget till välfärdsnämndens verksamhetsplan har ett fokus på barnrätt och barnets perspektiv även om verkställigheten av ärenden som berör barn och unga inte är den huvudsakliga inriktningen.

Beslutsunderlag

- Välfärdsförvaltningens beslutsförslag daterat 25 november 2024
- Verksamhetsplan välfärdsnämnden 2025

Arbetsutskottets förslag

Välfärdsnämnden antar välfärdsförvaltningens förslag till verksamhetsplan för 2025.
- - - - -

§ 77 Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS kvartal 3 2024 (Vfn/2024:9)

Ärendebeskrivning

Personer i behov av vård och omsorg har lagstadgad rätt att få den hjälp och det stöd de behöver från kommunen. Socialnämnden eller motsvarande i en kommun är, enligt 16 kap 6 f – h §§ SoL och 28 f-h §§ LSS, skyldig att kvartalsvis rapportera de beslut om bistånd som inte verkställts inom tre månader till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), samt till kommunens revisorer och kommunfullmäktige. Rapporteringsskyldigheten gäller beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL och 9 § LSS. Nämnden ska även rapportera om en insats har avbrutits och inte verkställts på nytt inom tre månader. När ett beslut, som tidigare rapporterats som ej verkställt, senare har verkställts ska detta rapporteras till IVO.

Om IVO bedömer att insatsen inte verkställts inom skälig tid kan IVO ansöka om utdömande av en särskild avgift hos förvaltningsrätten.

Välfärdsförvaltningens kommentarer

Örnsköldsviks kommun har rapporterat ej verkställda beslut för kvartal 3 2024 i enlighet med Sammanställning-Rapportering av ej verkställda beslut för välfärdsnämnden kvartal 3 2024.

Örnsköldsviks kommun har under denna period rapporterat 30 SoL-beslut, varav Funktionshinder SoL (1), Individ- och familjeomsorg (13) och Äldreomsorg (16):

- Funktionshinder SoL: Kontaktperson (1).
- Individ- och familjeomsorg: Kontaktfamilj (6), Kontaktperson (7).
- Äldreomsorg: Särskilt boende (12), Trygghetslarm (4).

Av de ej verkställda besluten var 8 LSS-beslut, varav Ledsagarservice (2), Korttidsvistelse (3) och Daglig verksamhet (3).

Prövning av barnets bästa

Rapporteringen av ej verkställda beslut bedöms inte ha en negativ inverkan på barn och ungdomar, utan i stället uppmärksammar rapporteringen att beslut inte har verkställts i tid. Däremot påverkas enskilda individer av att beslut inte har varit möjliga att verkställa i tid.

§ 77 (forts.)

Beslutsunderlag

- Välfärdsförvaltningens beslutsförslag daterat 8 november 2024
- Sammanställning-Rapportering av ej verkställda beslut för välfärdsnämnden kvartal 3 2024

Arbetsutskottets förslag

Välfärdsnämnden godkänner välfärdsförvaltningens rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS - kvartal 3 2024, daterad 8 november 2024.

Välfärdsnämnden överlämnar rapporteringen till kommunfullmäktige och revisionen för kännedom.

- - - - -

§ 78 Lokalresursutredning inom välfärdsförvaltningens verksamheter 2025–2029 (Vfn/2024:23)

Ärendebeskrivning

Syftet med lokalresursutredningen är att utredningen ska utgöra verktyg för planeringen av framtida behov av lokaler och kommande investeringsbehov inom de verksamheter som välfärdsnämnden ansvarar för. Denna plan ska årligen revideras välfärdsnämnden som över tid ska bära sina egna lokalkostnader.

Lokalresursutredningen ska upprättas av samtliga nämnder och kopplas till arbetet med fleråriga planer och budget. Utredningen blir ett underlag som nämnderna överlämnar till kommunstyrelsen.

Med en strategisk lokalförsörjning ökar möjligheten att skapa mer ändamålsenliga bostäder och verksamhetslokaler. Verksamhetsbehovet blir bättre förankrat, alternativa lokal-lösningar hinner utvärderas och planering, projektering, upphandling, byggnation, evakuering med mera kan genomföras på ett kostnadseffektivt sätt.

Lokalresursutredningen fokuserar på de bostäder och verksamhetslokaler som direkt nyttjas av välfärdsförvaltningens brukare/klienter, men även lokaler som används i huvudsak av den egna personalen.

Välfärdsförvaltningens kommentarer

I lokalresursutredningen ges en beskrivning av lokal- och bostadssituation inom följande områden och dessa åtföljs sedan av en bedömning av framtida lokal- och bostadsbehov:

- Äldreomsorg, bostäder särskilt boende samt verksamhetslokaler ordinärt boende
- Entré råd och stöd, verksamhetslokaler
- Funktionsstöd, bostäder för personer med funktionsnedsättning SoL och LSS samt verksamhetslokaler daglig verksamhet LSS
- Individ och familj, bostäder stödboende unga samt bostäder beroende och skadligt bruk

Lokalresursutredningen ska ange färdriktningen utifrån nuvarande behov. De större åtgärder som föreslås skrivs fram som separata beslutsärenden.

§ 78 (forts.)

Välfärdsförvaltningen föreslår att välfärdsnämnden fastställer planeringsbehovet till att 1 % av personer i åldrarna 65–79 samt 11,5 % av personer 80 år och äldre är i behov av vård- och omsorgsboende under den aktuella perioden 2025–2029.

Välfärdsförvaltningen föreslår att det görs en översyn av samtliga omsorgsboenden i kommunen. Översynen ska fokuseras på drift- och underhållsstatus samt vad som gäller för att bedriva verksamhet i omsorgsboendena utifrån lagstiftningens krav och brukarnas behov. Till stöd för översynen finns ”Strategi för gott och hållbart åldrande” som tidigare antagits av välfärdsnämnden.

Prövning av barnets bästa

Ärendet bedöms ha positiva effekter för berörda barn och ungdomar då det i lokalresurs-utredningen även ingår planering av bostäder och lokaler för personer med funktions-nedsättning, verksamhetslokaler för daglig verksamhet enligt LSS samt stödboende/ utslussningslägenheter.

Beslutsunderlag

- Välfärdsförvaltningens beslutsförslag daterat 26 november 2024
- Lokalresursutredning välfärdsförvaltningens verksamheter 2025–2029

Välfärdsförvaltningens förslag till beslut

Välfärdsnämnden antar lokalresursutredning 2025–2029 enligt förslag upprättat av välfärdsförvaltningen 26 november 2024.

Välfärdsnämnden fastställer planeringsbehovet till att 1 % av personer i åldrarna 65–79 samt 11,5 % av personer 80 år och äldre är i behov av vård- och omsorgsboende under den aktuella perioden 2025–2029.

Välfärdsnämnden uppdrar till välfärdsförvaltningen att genomföra en översyn av samtliga omsorgsboenden i kommunen. Översynen ska fokuseras på drift- och underhållsstatus samt vad som gäller för att bedriva verksamhet i boendena utifrån lagstiftningens krav och brukarnas behov.

Välfärdsnämnden överlämnar underlaget till kommunstyrelsen för inarbetning i kommunens övergripande lokalresursplanering.

§ 78 (forts.)

Arbetsutskottets behandling

Arbetsutskottet tar del av informationen.

Arbetsutskottets förslag

Arbetsutskottet överlämnar ärendet till välfärdsnämnden utan eget förslag.

Protokollsanteckning

Vi Socialdemokrater ser ett behov av att planeringstalen för personer i åldrarna 65–79 år samt personer 80 år och äldre som är i behov av vård- och omsorgsboende utreds, så att nämnden får underlag kring vilka faktorer som påverkar det framtida behovet.
- - - - -

§ 79 Internkontroll – dokumentation hälso- och sjukvård enligt patientdatalagen (Vfn/2024:216)

Ärendebeskrivning

Av den kommunövergripande fastställda modellen för verksamhetsstyrning ingår att säkra verksamheternas plan för styrning och kontroll. I välfärdsnämndens verksamhetsplan 2024 planerades internkontroll av hur dokumentationen hälso- och sjukvård sker, dvs. hur personuppgifter och journalhandlingar hanteras enligt patientdatalagen (2008:355) för hälso- och sjukvårdspersonal (person eller personer som i sitt yrke utför hälso- och sjukvård).

Inom välfärdsförvaltningen utför följande professioner hälso- och sjukvård i sina yrken.

- legitimerad personal (arbetsterapeuter, fysioterapeuter och sjuksköterskor)
- omvårdnadspersonal när de biträder legitimerad personal.

Granskningen har genomförts för att ta reda på följande

1. Har verksamheten fastställd riktlinje och rutiner utifrån patientdatalagen?
2. Har verksamheterna följsamhet till patientdatalagen?

Metod

1. Kontroll av fastställd riktlinje och rutiner.
2. Journalgranskning av hälso- och sjukvårdspersonal inom Entré råd och stöd, Äldreomsorg samt Funktionsstöd för granskning av följsamhet till patientdatalagen.

Resultat av den interna kontrollen

1. På intranätet finns riktlinje, rutin för omvårdnadspersonal, rutin för individpärm och back-up pärm, rutin för dokumentationsombud samt manualer. Medicinskt ansvariga har startat upp nätverk för dokumentationsombud i syfte att kvalitetssäkra dokumentationen. Nätverken har startat upp enligt nedan:
   - legitimerad personal 2014
   - omvårdnadspersonal inom äldreomsorg oktober 2024
   - omvårdnadspersonal funktionsstöd februari 2025.

2. Från 1 maj 2024 dokumenterar omvårdnadspersonal inom äldreomsorgen all hälso- och sjukvård i patientens journal digitalt i verksamhetssystem. Inom funktionsstöd startade dokumentationen i patientens journal den 1 november 2024.

§ 79 (forts.)

Rutin för legitimerad personal är under synpunktsinlämning fram till 30 november 2024 och därefter fastställs den genom att publiceras på kommunens intranät. Legitimerad personal har ett personligt yrkesansvar som innebär att dokumentera i patientens journal.
Journalgranskningen visar att det finns skillnader i hur långt olika enheter har kommit med att implementera dokumentation hos omvårdnadspersonalen. Till stöd för enheterna journalgranskar medicinskt ansvariga omvårdnadspersonalens dokumentation vid behov.
Journalgranskning av legitimerad personal visar en årlig ökning i följsamhet till patientdatalagen. Granskningen visar att verksamheterna följer rutinen att patientens journal ska innehålla hälsofrågeställning, mål och åtgärder. Vidare behöver dokumentationsarbetet anpassas vid införande av nytt verksamhetssystem så att varje hälsofrågeställning innehåller både utredande och behandlande åtgärder.

Förslag på åtgärd

Välfärdsförvaltningen fortsätter arbetet med att implementera omvårdnadspersonalens dokumentation. Arbetet följs upp genom med årliga egenkontroller som redovisas i patientsäkerhetsberättelsen.

Prövning av barnets bästa

Denna internkontroll gäller dokumentation hälso- och sjukvård enligt patientdatalagen. I den mån barn och unga berörs är det enbart positivt att dokumentationen följer patientdatalagen.

Beslutsunderlag

- Välfärdsförvaltningens beslutsförslag daterat 19 november 2024

Arbetsutskottets förslag

Välfärdsnämnden godkänner genomförd internkontroll dokumentation hälso- och sjukvård enligt patientdatalagen.
- - - - -

§ 80 Förebyggande av välfärdsbedrägerier (Vfn/2024:194)

Ärendebeskrivning

KPMG fick i uppdrag av Örnsköldsviks kommuns revisorer att översiktligt granska arbetet mot välfärdsbedrägerier som en del i revisionsplanen för år 2023. Syftet med granskningen var att bedöma om ansvariga nämnder har säkerställt en ändamålsenlig styrning och en tillräcklig intern kontroll avseende arbetet mot välfärdsbedrägerier.

Revisorernas granskning av välfärdsnämnden inriktades på processerna assistansersättning och försörjningsstöd. Den samlade bedömningen utifrån granskningens syfte var att välfärdsnämnden delvis har säkerställt ändamålsenlig styrning och tillräcklig intern kontroll avseende arbetet mot välfärdsbedrägerier. Utifrån resultatet av sin granskning rekommenderades välfärdsnämnden att:

- Tillse att en formaliserad riskanalys inriktad på riskerna för välfärdsbedrägerier genomförs.
- Tillse att rutiner för misstankar om välfärdsbedrägerier tydliggörs och dokumenteras vad gäller personlig assistans.
- Tillse att kontrollmoment inom personlig assistans dokumenteras samt utökas.
- Tillse att rutiner för att säkra efterlevnad av lagen om underrättelseskyldighet stärks.
- Säkerställa att medarbetare och chefer har goda förutsättningar för att tillskansa sig kompetenshöjande insatser gällande arbetet mot välfärdsbedrägerier.

Välfärdsnämnden lämnade ett yttrande till revisorerna med de åtgärder som nämnden avsåg att genomföra utifrån granskningen, Vfn § 76/2024, Svar granskning av förebyggande välfärdsbedrägerier.

Välfärdsförvaltningens kommentarer

Välfärdsförvaltningen har genomfört de åtgärder som ålades förvaltningen i Vfn § 76/2024, Svar granskning av förebyggande välfärdsbedrägerier. Åtgärderna redovisas nedan:

Förvaltningen har genomfört en formaliserad riskanalys inriktad på riskerna för välfärdsbedrägerier. Riskanalysen har därefter utgjort grunden för kontrollmoment som förvaltningen har utformat under hösten 2024.

Det finns en vägledning för hantering av misstankar om välfärdsbedrägerier vad gäller personlig assistans sedan tidigare. En bearbetning pågår med att omarbeta den till en rutin för att den ska vara tydligare.

§ 80 (forts.)

Kontrollmoment inom personlig assistans har dokumenterats och utökats. Kontrollmoment har även dokumenterats och utökats för försörjningsstöd.

Vid arbetet utifrån revisionsrapporten har förvaltningen kommit fram till att det lämpligaste förfarandet är att kontrollmomenten finns i en riktlinje där arbetet med kontrollmomenten beskrivs, till exempel vilken risk de avser att minska, hur kontrollen ska ske, vem som ska utföra den och uppföljning av kontrollerna. Detta för att hålla ihop arbetet som spänner över stora delar av förvaltningen. Kontrollmomenten har dokumenterats i *Riktlinje för kontroller för att förebygga välfärdsbedrägerier inom välfärdsförvaltningen,* som finns som beslutsunderlag i detta ärende.

Riktlinjer beslutas av förvaltningen, förvaltningschefen har beslutat om *Riktlinje för kontroller för att förebygga välfärdsbedrägerier inom välfärdsförvaltningen*.
Riktlinjen förvaras i ärendehanteringssystemet Lex.

Ett förslag till rutin som tydliggör nämndens underrättelseskyldighet enligt lag (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen, och hur underrättelser ska ske, har tagits fram och är för närvarande på remiss i verksamheten.

En genomgång av utbudet av utbildningar om välfärdsbedrägerier har gjorts och ett förslag har tagits fram för utbildningar att lägga in som ett utbildningsprogram i Grade, som är kommunkoncernens nya verktyg för utbildningsadministration och kompetensuppföljning. Utbildningsprogrammet kommer att vara en del i kompetensplaneringen för de personer som arbetar i verksamheter där välfärdsbedrägerier kan förekomma. Förslaget är för närvarande på remiss i verksamheten.

Prövning av barnets bästa

Arbetet kring välfärdsbedrägerier kan påverka barn. Till exempel har förvaltningen ett förslag till kontrollmoment att riktade hembesök ska ske i hushåll med barn i hushållet, som har långvarigt ekonomiskt bistånd, för att undvika att bistånd som ska vara till barn nyttjas till annat än barnets/barnens behov. Arbetet kring välfärdsbedrägerier ska verka för att kommunens resurser används på ett korrekt sätt, till exempel till barn i behov av stöd. I den mån arbetet påverkar barn bedömer därmed förvaltningen att det är för barns bästa.

Beslutsunderlag

- Välfärdsförvaltningens beslutsförslag daterat 28 november 2024
- Riktlinje för kontroller för att förebygga välfärdsbedrägerier inom välfärdsförvaltningen

§ 80 (forts.)

- Vfn § 76/2024 Svar granskning av förebyggande välfärdsbedrägerier

Välfärdsförvaltningens förslag till beslut

Välfärdsnämnden har tagit del av förvaltningens återrapportering utifrån beslut Vfn § 76/2024 Svar granskning av förebyggande välfärdsbedrägerier

Välfärdsnämnden godkänner de kontrollmoment som finns med i ”Riktlinje för kontroller för att förebygga välfärdsbedrägerier inom välfärdsförvaltningen”, som beslutas av förvaltningschef.

- - - - -

§ 81 Riksnorm försörjningsstöd 2025 - fördelning inom behovsposter (Vfn/2024:273)

Ärendebeskrivning

Regeringen fastställde i november 2024 ny riksnorm försörjningsstöd för 2025. Varje kommun bestämmer sedan 2012 vilken fördelning man vill ha på behovsposterna. Välfärdsförvaltningen har tagit fram ett förslag på fördelning av behovsposter inom riksnormen för välfärdsnämnden att anta. Se skrivelsen Riksnorm försörjningsstöd 2025 - fördelning inom behovsposter, daterad 20 november 2024.

I riksnormen för 2025 ska normens samtliga poster räknats upp med 2,8 % jämfört med riksnormen för 2024. I samband med beräkningen av den nya normen för 2025 identifierades felaktigheter där den totala summan för föreslagen norm för Örnsköldsviks kommun 2024 inte stämde överens med Socialstyrelsens fastslagna riksnorm.

Utifrån identifierade felaktigheter har förslaget för norm för 2025 utgått från Socialstyrelsens fastslagna riksnorm enligt de totala summorna enligt informationsblad med Diarienummer: 87085/2024. Detta kan innebära att alla behovsposter inte räknats upp med exakt 2,8 %.

Varje kommun bestämmer vilken fördelning man vill ha på behovsposterna. Som hjälp vid fördelning finns Konsumentverkets beräkningar som också ligger till grund för regeringens beslut om totalsummorna. Även om det finns skillnader mellan hur riksnormen är konstruerad och Konsumentverkets beräkningar kan de senare ge vägledning till hur en totalsumma kan fördelas proportionerligt mellan behovsposterna. Det innebär att varje kommun kommer att ha olika beräkningar gällande behovsposterna.

Riksnormen för ett hushåll utgör summan av de personliga kostnaderna för livsmedel, kläder och skor, fritid och lek, hygien, barn- och ungdomsförsäkringar samt därutöver poster för gemensamma hushållskostnader som avser att täcka förbrukningsvaror, information och kommunikation.

Prövning av barnets bästa

Den nya fördelningen av behovsposterna innebär att familjer med försörjningsstöd ska ha bättre ekonomiska möjligheter att tillgodose sina barns behov när försörjningsstödet höjs med 2,8 % för samtliga kostnader.

§ 81 (forts.)

Beslutsunderlag

- Välfärdsförvaltningens beslutsförslag daterat 20 november 2024
- Riksnorm försörjningsstöd 2025 - fördelning inom behovsposter
- Informationsblad Socialstyrelsen, Riksnorm för försörjningsstöd 2025 (Dnr: 87085/2024)

Arbetsutskottets förslag

Välfärdsnämnden antar föreslagna behovsposter inom riksnormen enligt välfärdsförvaltningens skrivelse Riksnorm försörjningsstöd 2025 - fördelning inom behovsposter.

- - - - -

§ 82 Antagande av reviderad strategi för resor i tjänsten (Vfn/2023:48)

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen antog 7 november 2023 reviderad strategi för resor i tjänsten, § 230. Beslutet gällde under förutsättning att kommunfullmäktige senast 1 december 2023 upphävde gällande resepolicy, vilket skedde 27 november 2023, Kft § 229.

Strategin beskriver vad som gäller för resor utifrån Örnsköldsviks kommunkoncerns resepolicy, så att de kan genomföras så säkert, kostnadseffektivt och så miljö- och arbetsmiljövänligt som möjligt. Strategin behandlar hela reseprocessen från inledande resebeställning via alternativa färdsätt och boende till efterföljande behandling och redovisning av reseräkning. Strategin gäller för anställda och förtroendevalda i Örnsköldsviks kommun. Den gäller samtliga resor som görs i tjänsten.

Under 2023 har kommunledningsförvaltningen gjort en översyn av såväl policy som strategi, varefter dokumenten har reviderats språkligt och innehållsmässigt. Dokumenten har skickats till kommunstyrelsen, nämnderna och de kommunala bolagens styrelser på remiss.

Välfärdsnämnden yttrade sig över revidering av Resepolicy och strategi för resor i tjänsten den 23 maj 2023 § 82. Nämnden såg positivt på att resepolicy och strategi för resor i tjänsten revideras och önskade en komplettering av strategin som gällde parkeringsavgifter.

Yttrandena beskrivs i Sammanställning yttranden med kommentarer från kommunledningsförvaltningen, daterad 29 augusti 2023.

Strategi för resor i tjänsten har efter samråd och kommunstyrelsens beslut omarbetats och inordnats under Policy för folkhälsa och social hållbarhet samt Policy för ekologisk hållbarhet.

Kommunstyrelsen uppmanar övriga nämnder samt de kommunala bolagen att fatta likalydande beslut och anta Strategi för resor i tjänsten, antagen KS § 230/2023.

§ 82 (forts.)

Prövning av barnets bästa

Beslutet gäller antagande av reviderad strategi för resor i tjänsten. Efter en prövning av barnets bästa bedöms beslutet inte ha någon påverkan på barn och unga

Beslutsunderlag

- Välfärdsförvaltningens beslutsförslag daterat 25 november 2024
- Strategi för resor i tjänsten, antagen KS § 230/2023
- Kst § 230/2023 Antagande av reviderad strategi för resor i tjänsten
- Kft § 229/2023 Upphävande av resepolicy
- Sammanställning yttranden över förslag resepolicy 2023 samt strategi för resor i tjänsten, med kommentarer från kommunledningsförvaltningen

Arbetsutskottets förslag

Välfärdsnämnden antar reviderad strategi för resor i tjänsten, likalydande Strategi för resor i tjänsten, antagen KS § 230/2023.

- - - - -

§ 83 Nämndinitiativ, uppdrag att upphandla personlig assistans (Vfn/2024:229)

Ärendebeskrivning

Välfärdsnämnden gav den 24 september 2024, § 99, välfärdsförvaltningen i uppdrag att skriva fram ett ärende kring upphandling av personlig assistans till nämnden för att sedan ta beslut i ärendet.

Anna Sundberg (S), överlämnade ett nämndinitiativ till välfärdsnämnden med förslag på uppdrag att skriva fram ett ärende om upphandling av personlig assistans. Initiativtagaren ansåg att kommunfullmäktige vid antagandet av budgetdirektivet inte hade fått tillräckligt med underlag för att kunna fatta ett beslut om upphandling av personlig assistans utan vill att antingen välfärdsnämnden eller kommunfullmäktige får ett underlag med nulägesbeskrivning, risk- och konsekvensanalys, ekonomiska konsekvenser samt en prövning av barnets bästa.

I det budgetdirektiv som antogs i kommunfullmäktige 17 juni 2024, §147, framgick att den kommunala verkställigheten av personlig assistans skulle överlåtas till privata aktörer.

Om upphandling av personlig assistans

Att lägga ut verkställigheten av personlig assistans på entreprenad är en förändring som förvaltningen bedömer inte ska ge minskad kvalitet eller en försämring för de brukare som berörs, men är en åtgärd som innebär en besparing för kommunen. Ett beslut om att lägga ut personlig assistans på entreprenad kommer sannolikt inte att påverka medarbetarna under det första året utifrån reglerna gällande övergång av verksamhet. Däremot kommer medarbetarna påverkas år två på grund av att privata bolags kollektivavtal kommer att gälla, vilket i vissa delar skiljer sig från det kommunala kollektivavtalet.

Information kring effekter av en upphandling:

En kommun kan efter upphandling överlåta det egna utförandet av personlig assistans på entreprenad till en annan assistansanordnare, enligt 17§ LSS. Kommunens juridiska ansvar för verksamheten kvarstår vid en verksamhetsövergång som denna. Kommunen är fortfarande huvudman och ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande föreskrifter och i enlighet med vad som fastställts i avtal mellan kommunen och entreprenören. Kommunen har ett kvalitetsansvar enligt SOSFS 2011:9 samt ansvar för att kontrollera och följa upp verksamheten.

§ 83 (forts.)

Förfrågningsunderlaget kommer således att utformas så att det tydligt garanterar kvaliteten för brukaren samt goda anställningsvillkor och god arbetsmiljö för medarbetarna. (exempelvis uppföljningsmöten med företaget utifrån valda kvalitetsindikatorer).

När en verksamhetsövergång genomförs har de assistansberättigade möjlighet att välja att fortsätta ha kommunen som utförare och då genom den assistansanordnare som förvärvat entreprenaden, alternativt att själv aktivt välja denna eller någon annan utförare. Det är enbart den som väljer att ha kommunen som utförare eller den som inte gör något val alls, som kommunen har ett fortsatt ansvar för gällande kvalitet och uppföljning. Brukarens beslut påverkas inte av en verksamhetsövergång. Beslutet om rätten till personlig assistans kvarstår om inte beslutet omprövas av Försäkringskassan eller kommunens myndighetsutövning.

Det avtal som utformas med den assistansanordnare som i en entreprenad kommer att utföra assistansen åt kommunen innebär att de övertar kommunens personal och erbjuder dem anställning i företaget åt samma brukare som de arbetar hos idag. Detta innebär att de brukare som väljer att fortsätta ha kommunen som utförare i en entreprenad inte upplever någon större förändring, såvida inte nuvarande assistenter väljer att inte följa med. Då behöver den nya assistansanordnaren anställa nya assistenter. Det är alltså endast om kommunens personliga assistenter inte vill följa med vid verksamhetsövergången som det eventuellt uppstår en övertalighet och risk för uppsägning uppstår.

Det är i dagsläget cirka 85 personliga assistenter anställda i kommunens egen verkställighet. Verkställighetens enhetschefer kommer inte följa med vid en övergång av verksamhet. Ett läge med övertalighet samt risk för uppsägning kan således uppstå för dessa.

I dagsläget berörs 20 brukare som valt kommunen som utförare. Dessa brukare innehar både beslut om personlig assistans enligt socialförsäkrings-balken samt beslut enligt LSS lagen, som kommunens handläggare beviljar. Av 107 individer har 87 individer, med beslut om assistans, antingen via kommunen eller Försäkringskassan, valt privata utförare.

Eftersom risk och konsekvensanalys kopplat till upphandling av personlig assistans genomfördes våren 2023 och eftersom förvaltningen inte ser några andra nytillkomna risker har samma risk och konsekvensanalys använts. Den största risken som identifierats och som också medför störst konsekvens för brukarna är om de personliga assistenterna väljer att inte gå över till det upphandlade bolaget i samband med verksamhetsövergången. Om det uppstår finns det risk för tapp kring kontinuiteten och kvalitet för brukarna.

För att undvika detta blir det viktigt att skapa goda förutsättningar för att personalen ska känna sig trygga med att gå med vid en övergång av verksamhet. Exempelvis kommer krav

§ 83 (forts.)

på kollektivavtal att ställas i förfrågningsunderlaget, närhet till arbetsledning och kompetensutveckling. Det blir också viktigt att säkerställa en god överlämning med upphandlande bolag för att minska kvalitetstapp och säkerställa att den erfarenhet som finns förs över till det upphandlade bolaget. I väntan på en eventuell upphandling blir det också viktigt att jobba vidare med öppenheten kring det förändringsarbete som en upphandling innebär för att trygga brukare och personal inför en eventuell övergång till upphandlat bolag.

I samband med upphandlingen behöver kommunen vidare kravställa kvalitetsuppföljningar i form av exempelvis brukarenkäter, egenkontroller kring utdrag från belastningsregistret kopplat till barnärenden.

Ekonomiska konsekvenser:

SKR har gjort en nationell uppskattning när det gäller kommuners kostnader för verkställighet av personlig assistans som visar på att kostnaderna ligger ca 10–12 procent över schablonersättningen som erhålls från Försäkringskassan. Örnsköldsviks kommuns egen verkställighet landade på en kostnad på cirka 15,7 % över schablonbeloppet vid kartläggning 2023, vilket innebär att kommunen låg inom ramen för SKRs uppskattning.

Enligt SKR finns många olika anledningar till att kostnaderna för att utföra personlig assistans skiljer sig mellan kommuner och privata företag. Kommuner och privata företag har olika förutsättningar vad gäller anställningar som former, arbetstid, ersättning vid obekväm arbetstid och ersättning för jour/väntetid. T.ex. har de flesta personliga assistenter inom Örnsköldsviks kommun enligt avtal en veckoarbetstid på 37 timmar medan i privat verksamhet ligger den ofta på 40 timmar per vecka enligt avtal för privata företag. Detta ger cirka 8 procent högre timkostnad för kommunen.

Välfärdsförvaltningen har räknat på hur en eventuell upphandling kan komma att påverka LSS utjämningssystem och kommit fram till att det inte kommer påverka den framräknade besparingen.

Nedan beskrivs den besparing som kommunen beräknas göra per helår om personlig assistans upphandlas. Vid en eventuell upphandling kan välfärdsnämnden dock under det första året behöva tillskjuta medel för att täcka upp för utökade kostnader som bland annat kollektivavtalet för med sig, vilket innebär att den ekonomiska effekten inte fullt ut kommer ses under det första upphandlingsåret.

§ 83 (forts.)

Sammanställning besparing	
Tillägg skatteram, inkl justering för nya medellöner, inkl jourtillägg	1 341 889
Enhetschefer 3st	2 621 749
Användaravgifter IT	108 000
Leasingbil	100 000
Intern fastighetsservice	97 000
Budget resursplanerare 3st	0
Budget p-ass pool 2st	584 828
	4 853 466

Det man bör beakta är dock att vissa kostnader kommer att kvarstå. Exempelvis kommer sjuklönekostnaderna kvarstå då detta enligt lag är kostnader som kommunen ska stå för. Även en funktion som granskar den upphandlande verksamheten behöver finnas kvar till någon del. Dessutom kan en del kostnader hänförda till övertalig personal tillkomma.

Prövning av barnets bästa

Det är i dagsläget två barn som har kommunen som verkställare av sin assistans och som direkt berörs av detta beslutsförslag. Det som är avhängigt och som kan påverka barnet direkt via en upphandling av personlig assistans är om de personliga assistenterna väljer att gå med vid verksamhetsövergången eller om assistenterna väljer att stanna kvar i kommunen. Det är viktigt att det i förfrågningsunderlaget tydliggörs de krav som upphandlat assistansbolag behöver ta hänsyn till vid en eventuell övergång. Det kan exempelvis röra sig om kompetensöverföring mellan gamla och nya assistenter samt att säkra barnets delaktighet i den fortsatta verkställigheten, i den mån det är möjligt.

Ärendet ”upphandling av verkställigheten av personlig assistans på entreprenad" bedöms inte innebära några skillnader i verkställighet gällande pojkar och flickor.

Beslutsunderlag

- Välfärdsförvaltningens beslutsförslag daterat 28 oktober 2024
- Nämndinitiativ, uppdrag att skriva fram ett ärende till välfärds-nämnden om upphandling av personlig assistans
- Vfn § 99/2024 Nämndinitiativ, uppdrag att skriva fram ett ärende till välfärdsnämnden om upphandling av personlig assistans
- Risk- och konsekvensanalys 2023 - riskbedömning upphandla personlig assistans

§ 83 (forts.)

Välfärdförvaltningens förslag till beslut

Välfärdsnämnden uppdrar till välfärdsförvaltningen att påbörja arbetet med upphandling av verkställigheten av personlig assistans på entreprenad.

Arbetsutskottets behandling

Anna Sundberg yrkar på att välfärdsnämnden inte ska uppdra till välfärdsförvaltningen att påbörja arbetet med upphandling av verkställigheten av personlig assistans på entreprenad.

Linnéa Berggren yrkar på bifall till välfärdförvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner bifall till välfärdförvaltningens förslag.

Omröstning begärs. Välfärdsnämndens arbetsutskott godkänner följande beslutsgång.
Ja-röst för välfärdförvaltningens förslag.
Nej-röst för Anna Sundbergs (S) förslag.

Omröstningsresultat

Med fyra ja-röster för välfärdförvaltningens förslag och två nej-röster för Anna Sundbergs (S) förslag beslutar välfärdsnämnden att besluta enligt välfärdförvaltningens förslag.

4 ja-röster: Linnéa Berggren (M), Vivi-Anne Olsson (C), Gunnel Sedin (KD), och Annica Jonsson (M).

2 nej-röster: Anna Sundberg (S) och Therese Häggquist (S).

Arbetsutskottets förslag

Välfärdsnämnden uppdrar till välfärdsförvaltningen att påbörja arbetet med upphandling av verkställigheten av personlig assistans på entreprenad.

Reservation

Anna Sundberg (S) och Therese Häggquist (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.
- - - - -

§ 84 Yttrande, Granskning av arbetsmarknadsinsatser för nyanlända (Vfn/2024:215)

Ärendebeskrivning

KPMG har av Örnsköldsviks kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens arbete med stöd till nyanlända för självförsörjning. I en skrivelse daterad 2 september 2024 som överlämnats till välfärdsnämnden beskrivs att syftet med granskningen har varit att bedöma om välfärdsnämnden bedriver en effektiv verksamhet för att få nyanlända med uppehållstillstånd självförsörjande.

Revisorernas samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att välfärdsnämnden inte bedriver en effektiv verksamhet för att få nyanlända med uppehållstillstånd självförsörjande. Mot bakgrund av att det framkommer en svårighet att få ut personer med ekonomiskt bistånd i arbete samtidigt som kommunen har en stark arbetsmarknad behöver såväl handläggningen som insatserna utvärderas.

Sammantaget bedömer revisorerna att det saknas riktlinjer som tydliggör nämndens riktning i arbetet med kompetenshöjande insatser för nyanlända med ekonomiskt bistånd. Det saknas också insatser för personer som har färdigställt SFI men som fortfarande har en språklig barriär som försvårar inträdet på arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsinsatserna behöver utvecklas i takt med målgruppens förändrade behov och arbetsmarknadens utveckling, det är därför viktigt att nämnden arbetar systematiserat med att följa upp, utvärdera och utveckla arbetet.

Revisorernas rekommendationer

Utifrån resultatet av revisorernas granskning rekommenderas välfärdsnämnden att:

- Tillse att det finns en politisk antagen strategi för arbetet med självförsörjning med tydlig inriktning, omfattning och prioritering.

- Säkerställa att det finns riktlinjer som anger riktning i arbetet med kompetenshöjande insatser inom ramen för handläggning av ekonomiskt bistånd

- Säkerställa att nämndens arbetsmarknadsinsatser är anpassade efter målgruppens behov.

§ 84 (forts.)

- Utforma rutiner för arbetet med ärendegenomgångar och egenkontroller inom handläggningen av ekonomiskt bistånd och arbetet med arbetsmarknadsinsatser.

- Säkerställa att uppföljning och utvärdering av nämndens arbete med ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser genomförs systematiskt.

- Genomför den planerade målgruppsanalysen och säkerställ att analysen leder till utveckling av insatserna för att på bästa sätt tillmötesgå målgruppens behov likväl som att det finns en koppling mot arbetsmarknadens behov.

Revisorerna önskar välfärdsnämndens skriftliga svar på revisionsrapporten senast den 6 december 2024. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda

Välfärdsförvaltningens kommentarer

Välfärdsnämnden har tagit fram ett yttrande daterat 23 oktober 2024 som svarar på frågeställningarna i revisorernas skrivelse.

Prövning av barnets bästa

Att leva i ett hushåll med tillräckliga ekonomiska förutsättningar är viktigt för barns välmående och utveckling. Att möjliggöra för föräldrar att bli självförsörjande är därför viktigt och nödvändigt. Granskningen av kommunens insatser för arbetsmarknadsinsatser för nyanlända är därför viktigt och nödvändigt för att främja barnets bästa.

Beslutsunderlag

- Välfärdsförvaltningens beslutsförslag daterat 24 oktober 2024.
- Förslag till, Yttrande, svar på revisionsrapport granskning av arbetsmarknadsinsatser för nyanlända.

Välfärdsförvaltningens förslag till beslut

Välfärdsförvaltningen avger svar på revisionsrapporten i enlighet med välfärds-förvaltningens förslag till yttrande.

Välfärdsnämnden ställer sig bakom revisorernas förslag om att ta fram en antagen strategi för arbetet med självförsörjning med tydlig inriktning, omfattning och prioritering.

§ 84 (forts.)

Arbetsutskottets behandling

Välfärdsnämndens arbetsutskott föreslår att välfärdsnämnden ger välfärdsförvaltningen i uppdrag att återkoppla hur arbetet fortlöper med de sex punkterna som revisorerna rekommenderar nämnden i granskningen.

Återredovisning ska redovisas nämnden i samband med tertialuppföljning två i september 2025.

Arbetsutskottets förslag

Välfärdsförvaltningen avger svar på revisionsrapporten i enlighet med välfärds-förvaltningens förslag till yttrande.

Välfärdsnämnden ställer sig bakom revisorernas förslag om att ta fram en antagen strategi för arbetet med självförsörjning med tydlig inriktning, omfattning och prioritering.

Välfärdsnämnden uppdrar till välfärdsförvaltningen att återkoppla hur arbetet fortlöper med de sex punkter som revisorerna rekommenderar nämnden i granskningen:

- Tillse att det finns en politisk antagen strategi för arbetet med självförsörjning med tydlig inriktning, omfattning och prioritering
- Säkerställa att det finns riktlinjer som anger riktning i arbetet med kompetenshöjande insatser inom ramen för handläggning av ekonomiskt bistånd
- Säkerställa att nämndens arbetsmarknadsinsatser är anpassade efter målgruppens behov
- Utforma rutiner för arbetet med ärendegenomgångar och egenkontroller inom handläggningen av ekonomiskt bistånd och arbetet med arbetsmarknadsinsatser
- Säkerställa att uppföljning och utvärdering av nämndens arbete med ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser genomförs systematiskt
- Genomför den planerade målgruppsanalysen och säkerställ att analysen leder till utveckling av insatserna för att på bästa sätt tillmötesgå målgruppens behov likväl som att det finns en koppling mot arbetsmarknadens behov)

Återredovisning ska redovisas nämnden i samband med tertialuppföljning två i september 2025.

- - - - -

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Annica Helena Jonsson
Datum: 2024-12-06 09:00
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
FEC8D3DEEF07C367F21431849E1B6F018A23C4218D5C19F4A12F398FEEE67DB9

Namn: Anna Sofia Sundberg
Datum: 2024-12-06 08:59
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
FEC8D3DEEF07C367F21431849E1B6F018A23C4218D5C19F4A12F398FEEE67DB9

Namn: GABRIELLE SELLIN
Datum: 2024-12-06 09:03
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
FEC8D3DEEF07C367F21431849E1B6F018A23C4218D5C19F4A12F398FEEE67DB9